

Høren, naar saadanne forskjellige Vilkaar ere tilstede. Det sees jo let, at Misnoie da vilde opstaae, naar Undersaatter af det samme Monarchie, henhørende til samme Armees, og tjenende Side om Side, ikke i alle Henseender være underkastede de samme Vilkaar; og dette kan, saavidt jeg skjønner, ikke opnaaes, uden at man henlægger Lovgivningen i den Henseende til Fællesanliggenderne. Jeg troer heller ikke, at Kongerigets Rigsdag behøver at være nogen Frygt i denne Henseende, da jo Repræsentanter for Kongeriget ogsaa ville faae Sæde og komme til at udgjøre Fleertallet i den Fællesforsamling, som der maa antages at ville blive for Fællesanliggenderne.

Ordføreren: Jeg vil kun med Hensyn til den sidste Bemærkning sige, at, dersom den ærede Minister havde sagt: For Rigsdagens Bedkommende vil der ikke være nogen Fare, siden Fællesforsamlingen vil blive sammensat af Udvalg, udgaaende fra dens Midte, saa havde Sagen staaet ganske anderledes; men det sagde han ikke, den ærede Minister kan ikke og vil ikke — og jeg kræver det ikke af ham — give os noget Indblik i, hvorledes man tænker sig denne Fællesforsamling sammensat, men den Møde, om jeg saa maa sige, som vi have seet være gjort gjældende indenfor Monarchiets Grændser med Hensyn til Forsatningers eller Forsamlingers Sammensætning i den senere Tid, den har været en saadan, som ikke beroliger i den Retning her i Landet, den kan ikke berolige her i Landet. Vi maae huske paa, at Alt, hvad der angaaer Børneplygtisagen, maa i den hele nuværende Slægtfølge være et meget ømt og vanskeligt Punct, fordi ved den Børneplygt, som nu er indført, den Classesforskjellighed er udryddet i sin væsentligste Rod, som i saa lang Tid har adskilt Samfundsclasserne her i Landet. Alle de Besværligheder, som den ærede Minister har omtalt, — jeg tør sige det med den Art Visshed, hvormed man taler om Ting, man har Bøllelsen af at forstaae, — ere Bagateller, som have været overvundne paa mange Steder, ved mange Leiligheder. Der har bestaaet Armeer, som have ført langt større Krige, end den danske Armees nogeninde kan blive faldet til,

og som have været sammensatte af Soldater, der være udfkrevne og tilveiebragte under meget mere forskjellige Forhold, end her kan blive Spørgsmaal om; saa at den hele Aastand i saa Henseende angaaer Begyemmeligheds-hensynet og ikke Nødvendigheds-hensynet. Naar først engang Fællesforfatningen er bleven til og Fællesforsamlingen er tilstede, saaledes at man kan see, hvad den efter dens Sammensætning maa være, saa kan dette Spørgsmaal paany komme til Afgjørelse, og da antager jeg, at det vilde være let at faae denne Lovgivning samlet under een Hat, saafremt at denne Hat er saaledes, at man har Lyst til at sætte den paa sit Hoved.

Sass: Hvad Underændringsforslaget, jeg har tilladt mig at stille, angaaer, vil jeg blot tillade mig at gjøre det høitærede Thing opmærksomt paa, at efter de mange Forhandlinger, vi have havt om, hvad der skal skee og ikke skee med § 2; og da Indholdet af denne Paragraph er blevet betragtet og drøftet, om jeg saa maa sige, baade fra den negative og positive Side, ligesom jo ogsaa her foreligger begge disse Dele til Antagelse eller Forkastelse, saa fandt jeg mig foranlediget til ikke at drage i Tvivl, at Sagen var saa nøie gennemgaaet, at der ikke kunde tænkes uden ganske ubetydelige Gjenstande endnu tilovers, som kunde være glemte, og som atter kunde komme under Behandling engang i Tiden. Denne Tanke, og tillige den, at Indholdet af denne Paragraph, ligemeget, hvad enten det negative eller positive Forslag antages, er en af de vigtigste Paragrapher i den Grundlov, som skal blive Grundlov for Kongerigets særlige Anliggender, bevægede mig til at foreslaae, at der ikke maa foregaae Forandringer i denne Paragraph paa anden Maade, end som i alle andre vigtige Paragrapher, nemlig paa grundlovmæssig Maade, og med disse saa Ord vil jeg derfor anbefale det ærede Thing Vedtagelsen af dette Ændringsforslag.

Barfod: Saavidt jeg har kunnet skjønne, har Regjeringen, hverken da den i Sommer foreslagde det saakaldte nye Grundlovsudkast, eller da den igennem sin Premierminister forhandlede med Folkethinget ved 2den Behandling af nuværende Sag, lagt nogen synderlig Vægt paa,